Dosarul nr.21rji-408/25
nr.1-25104037-02-21rji-18122025

D E C I Z I E

31 iulie 2026 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru,
în componența:
Președintele completului, judecător Spoială Alexandru
judecători Bologan Ana
Proca Mihail

a judecat în procedură scrisă, în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul condamnatului Miron Matei declarat împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) nr.21ji-304/2025 din 30 octombrie 2025.

Procedura de înștiințare fiind îndeplinită.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

A C O N S T A T A T:

1. La 21.07.2025, condamnatul Miron Matei a înaintat în instanța de judecată o cerere, prin care solicită liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, în temeiul art. 91 Codul penal, invocând faptul că, suferă de probleme psihice și se teme pentru viața și sănătatea sa.

2. Prin încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) nr.21ji-304/2025 din 30 octombrie 2025, a fost dispus: 1) Se respinge ca fiind neîntemeiată cererea condamnatului Miron Matei, privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în temeiul art.91 Codul penal. 2) Se comunică condamnatului Miron Matei, că referitor la chestiunea prevăzută la art.469 alin.(1) pct. 1) din Codul de procedură penală (liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art. 91 din Codul penal)), condamnatul este în drept să înainteze o cerere în instanța de judecată, însă doar dacă a fost refuzat în condițiile art.266 alin.(3) din Codul de executare, cu prezentarea documentelor care ar certifica circumstanțele pe care își întemeiază pretențiile. 3) Se obliga administrația Penitenciarului nr.3 Leova de a lua act de cele indicate în cerere de către condamnatul Miron Matei, cît și referitor la probleme de sănătate și concluziile medicale în privința acestuia.

3. Urmare a dezacordului cu încheierii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) nr.21ji-304/2025 din 30 octombrie 2025, condamnatul Miron Matei a depus recurs prin care solicită admiterea cererii și a fi stabilit un termen de 3 ani de probă sau probațiune în baza art.90 alin.(6) – art.90[1] alin.(3) Codul penal. A executat 1 an și 23 de zile până acum.

4. Conform art.447 alin.(1) și (2) Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței*. Participanții au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe sau completări la cererea de recurs. Astfel, examinarea cauzei a avut loc fără prezența părților la proces.

5. Colegiul penal al Curții de Apel Centru, examinând hotărârea atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, cercetând materialele cauzei penale, consideră necesar de a respinge ca fiind nefondat recursul condamnatului Miron Matei menținând încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) nr.21ji-304/2025 din 30 octombrie 2025, fără modificări, din următoarele considerente.

6. Conform art.448 Codul de procedură penală, *judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs*.

7. Conform art.449 alin.(1) pct. (1), lit.a) Codul de procedură penală, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) recursul este nefondat*.

8. Conform art.469 Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume:* ***1) liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal)****; 2) înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art.92 din Codul penal); 3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal); 4) amînarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amînării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.4722 din Codul penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 din Codul penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare (art.64 din Codul*

penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare (art.67 din Codul penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 din Codul penal); 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; 11) executarea sentinței în cazul existenței altor hotărîri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărîri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea hotărârii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrângere cu caracter medical alienaţilor (art.101 din Codul penal); 131) internarea forțată într-o instituție ftiziopneumologică (art.961 din Codul penal); 14) liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situaţiei (art.10 şi 101 din Codul penal), precum şi excluderii din hotărîrea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare); 16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripție ale executării sentinței de condamnare (art.97 din Codul penal); 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor; 171) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților; 18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați.

9. Conform art.471 alin. (1), (3), (4) și (7) Codul de procedură penală stipulează că *chestiunile specificate la art. 469 alin. (1) pct. 1) se soluţionează de către judecătorul de instrucţie la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia. Soluţionarea de către instanţa de judecată a chestiunilor prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 1) se efectuează în condiţiile prevăzute la art. 266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. Referitor la chestiunile prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 1), condamnatul înaintează cererea în instanţa de judecată doar dacă a fost refuzat în condiţiile art. 266 alin. (3) din Codul de executare. La soluţionarea chestiunilor prevăzute în art. 469 alin. (1) pct. 1) participarea condamnatului în şedinţa de judecată este obligatorie, cu excepţia cazurilor în care acesta, fiind legal citat, nu s-a prezentat în instanţă. Condamnatul poate să-şi apere interesele prin intermediul apărătorului. La soluţionarea chestiunilor referitoare la executarea sentinţelor în privinţa minorilor, persoanelor cu defecte fizice sau psihice*

care le împiedică să-şi exercite de sine stătător dreptul la apărare, persoanelor care nu posedă limba în care se desfăşoară procesul, când cererea sau demersul este examinat în lipsa condamnatului, precum şi în alte cazuri când interesele justiţiei o cer, participarea apărătorului este obligatorie. Participarea reprezentantului organului care pune în executare pedeapsa la soluţionarea chestiunilor prevăzute la art. 469 alin. (1) este obligatorie.

10. Potrivit art.91 Codul penal, *alin. (1) Persoanei care execută pedeapsa cu închisoare i se poate aplica liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen dacă a realizat programul individual de executare a pedepsei, a reparat integral daunele cauzate de infracţiunea pentru care a fost condamnată, cu excepţia cazului cînd dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească, şi dacă se constată că corectarea ei este posibilă fără executarea deplină a pedepsei. Persoana poate fi liberată, în întregime sau parţial, şi de pedeapsa complementară. Alin. (2) Aplicând liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen, instanţa de judecată îl obligă pe condamnat să îndeplinească una sau mai multe dintre obligaţiile prevăzute la art.90 alin.(6) în termenul de pedeapsă rămas neexecutat. În cazul muncii neremunerate în folosul comunităţii, acordul condamnatului nu este necesar. Alin. (3) Liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen se aplică condamnaţilor de către instanţa de judecată de la locul de executare a pedepsei, în baza demersului instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia în condiţiile prevăzute la art.266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. Alin. (4) Liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen poate fi aplicată dacă condamnatul, care la momentul săvîrşirii infracţiunii a atins vîrsta de 21 ani, a executat efectiv: a) cel puţin jumătate, dar nu mai puţin de 90 de zile de închisoare, din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrşirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave; b) cel puţin două treimi din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrşirea unei infracţiuni grave, infracţiuni deosebit de grave sau excepţional de grave, precum şi din pedeapsa aplicată persoanei anterior liberate condiţionat de pedeapsă înainte de termen, dacă liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen a fost anulată în condiţiile alin.(8). Alin. (5) Persoana care execută pedeapsa detenţiunii pe viaţă poate fi liberată condiţionat de pedeapsă înainte de termen dacă instanţa de judecată consideră că nu mai există necesitatea executării de mai departe a pedepsei în baza unei evaluări care ia în considerare realizarea programului individual de executare a pedepsei, manifestarea unui comportament corespunzător pe durata detenţiei, implicarea activă în activităţi remunerate sau neremunerate, cu excepţia situaţiilor în*

care acest lucru nu depinde de voinţa persoanei, repararea integrală a daunelor cauzate de infracţiunea pentru care persoana a fost condamnată, cu excepţia cazurilor în care dovedeşte imposibilitatea de a le repara, precum şi un risc scăzut de recidivă, care să justifice liberarea înainte de executarea completă a pedepsei. Persoana trebuie să fi executat cel puţin 30 de ani de închisoare, fără a se lua în calcul compensarea privilegiată a zilelor de muncă şi alte instrumente de reducere a pedepsei. Alin. (5^1) Aplicând liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen în condiţiile alin.(5) din prezentul articol, instanţa de judecată dispune aplicarea unei perioade de probaţiune sau, după caz, a unui termen de probă şi îl obligă pe condamnat să îndeplinească una sau mai multe dintre obligaţiile prevăzute la art.90 alin.(6). De la data liberării condiţionate, condamnatul este supus de către organul de probaţiune unui termen de supraveghere de 10 ani. Alin. (6) Liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen poate fi aplicată minorilor, persoanelor care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vîrsta de 21 de ani şi persoanelor care au împlinit vîrsta de 60 de ani, dacă aceştia au executat efectiv: a) cel puţin o treime din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrşirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave; b) cel puţin jumătate din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrşirea unei infracţiuni grave; c) cel puţin două treimi din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvârşirea unei infracţiuni deosebit de grave sau excepţional de grave. Alin. (63) Prevederile alin.(1), (3), (4) şi (6) nu se aplică persoanei condamnate la detenţiune pe viaţă a cărei pedeapsă a fost comutată în închisoare potrivit actului de amnistie sau graţiere. Alin. (7) Controlul asupra comportării celor liberaţi condiţionat de pedeapsă înainte de termen îl exercită organele de probaţiune, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv. Alin. (8) Dacă, în termenul de pedeapsă rămas neexecutat: a) condamnatul se eschivează cu intenţie de la îndeplinirea obligaţiilor stabilite de instanţa de judecată la aplicarea liberării condiţionate de pedeapsă înainte de termen, instanţa de judecată, la propunerea organului indicat la alin.(7), poate pronunţa o încheiere cu privire la anularea liberării condiţionate de pedeapsă înainte de termen şi la trimiterea condamnatului pentru a executa termenul de pedeapsă neexecutat; b) condamnatul săvîrşeşte din imprudenţă o nouă infracţiune, anularea sau menţinerea liberării condiţionate de pedeapsă înainte de termen se decide de instanţa de judecată; c) condamnatul săvîrşeşte cu intenţie o nouă infracţiune, instanţa de judecată îi stabileşte pedeapsa în condiţiile art.85. În acelaşi mod se aplică pedeapsa şi în cazul săvîrşirii unei noi infracţiuni din imprudenţă dacă instanţa de judecată anulează liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen.

11. Potrivit art.266 alin.(1) şi (3) din Codul de executare, *în cazul în care condamnatul întruneşte condiţiile prevăzute în art.91 şi art. 92 din Codul penal, administraţia locului de deţinere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în termen de o lună, o hotărâre privind propunerea pentru liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blindă sau privind refuzul în acest sens. În cazul în care administraţia locului de deţinere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blindă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanţa de judecată.*

12. Potrivit prevederilor art.267 Codul de executare, *la demersul pentru liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt invocate şi, după caz, calculul zilelor conform compensării privilegiate a zilelor de muncă. Demersul se judecă în condiţiile Codului de procedură penală. În cazul în care instanţa de judecată respinge demersul pentru liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, depunerea repetată a demersului poate avea loc după înlăturarea motivelor de fapt şi/sau de drept invocate de instanţă la respingerea demersului, dar nu mai devreme de 6 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii*.

13. Reieșind din materialele cauzei, Colegiul penal constată că, prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 22 octombrie 2024, Miron Matei a fost recunoscut vinovat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(1) Codul penal, și în baza acestei Legi cu respectarea prevederilor art.80[1] alin.(1) Codul penal și art.364[1] din Codul de procedură penală, fiindu-i stabilită o pedeapsa de 1 an și 3 luni închisoare. Tot Miron Matei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Codul penal și în baza acestei Legi, cu respectarea prevederilor art.80[1] alin.(1) Cod penal și art.364[1] din Codul de procedură penală, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani. În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv stabilindu-i lui Miron Matei, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. S-a aplicat față de Miron Matei, măsura preventivă – arestul preventiv, până la intrarea sentinței în vigoare. Termenul pedepsei aplicate inculpatului Miron Matei urmează a fi calculat din momentul reținerii.

14. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Sud, sediul Comrat din 27.02.2025, s-a admis recursul declarat de către avocatul Curtev Alexandr în interesele inculpatului Miron Matei. S-a casat parțial sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 22 octombrie 2024, și s-a pronunțat o nouă hotărâre după cum urmează: În baza art.287 alin.(3) Codul penal, i s-a stabilit lui Miron Matei pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. În baza art.179 alin.(1), i s-a stabilit 6 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul art.84 alin.(1) Codul penal lui Miron Matei i s-a stabilit pedeapsă definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul total al pedepselor aplicate pentru o perioadă de 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

15. Colegiul penală alăturat primei instanțe atestă că condamnatul Miron Matei, nu a anexat caracteristica actele necesare în vederea aplicării art. 91 din Codul penal, eliberate de membrii comisiei penitenciare din cadrul Penitenciarului nr. 4 - Cricova, în vederea confirmării faptului că ultimul a respectat procedura prealabilă.

16. Examinând motivele invocate de recurent, Colegiul penal consideră că instanța de fond temeinic și legal a respins demersul cu privire la aplicarea prevederilor art.91 Codul penal. În contextul dat, în opinia Colegiului penal, concluzia primei instanțe este întemeiată or, potrivit dispozițiilor art. 266 şi 267 din Codul de executare, numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite, în cazul în care condamnatul întruneşte condiţiile prevăzute în art. 91 din Codul penal, administraţia locului de deţinere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în termen de o lună, o hotărîre privind propunerea pentru liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă sau privind refuzul în acest sens, iar propunerea pentru liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă se depune, în termen de 5 zile de la data adoptării hotărîrii, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află locul de deţinere, şi doar în cazul în care administraţia locului de deţinere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanţa de judecată.

17. Prin urmare aceleași raționamente se desprind și din prevederile art.471 alin. (2) din Codul de procedură penală, de unde expres şi fără ambiguităţi decurge că, referitor la chestiunile prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 1) liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal), condamnatul înaintează cererea

în instanţa de judecată doar dacă, a fost refuzat în condițiile art. 266 alin. (3) din Codul de executare.

18. La caz, condamnatul Miron Matei nu s-a adresat cu o cerere către Comisia specială din cadrul Penitenciarului nr.3 – Leova, privind înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blindă şi, corespunzător, nu a fost refuzat în condițiile art.266 alin. 3) din Codul de executare, or, condamnatul a omis să facă dovada faptului respectării procedurii extrajudiciare stabilite prin care să fi fost refuzat de către Comisia specială, mai mult, la fel nu este prezentat la materiale de la instituția care pune în executare pedeapsa că condamnatul Miron Matei să se fi adresat în prealabil Comisiei speciale din cadrul Penitenciarului nr. 3 - Leova, privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, lipsind la fel şi un refuz al administrației locului de deținere privind propunerea liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen sau un refuz privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen.

19. Colegiul penal apreciază constatările și lucrările primei instanțe care a concluzionat că nu poate fi aplicată liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, în temeiul art.91 Codul penal, deoarece Miron Matei a nu a respectat procedura prealabilă.

20. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

21. Colegiul penal va respinge recursul declarat, or în conținutul acestora nu se regăsește nici unul din temeiurile prevăzute de art.444 din Codul de procedură penală, pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat doar dezacordul cu hotărârea contestată, cerințele înaintate nefiind motivate prin careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a recursului ca fiind nefondat, cu menținerea încheierii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) nr.21ji-304/2025 din 30 octombrie 2025, fără modificări.

22. În conformitate cu art.469 – art.471 Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul condamnatului Miron Matei cu menținerea fără modificări a încheierii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) nr.21ji-304/2025 din 30 octombrie 2025.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător Spoială Alexandru

judecător Bologan Ana

judecător Proca Mihail